

Uitgifte

Repertoriumnummer 2024 /
Datum van uitspraak 9 december 2024
Rolnummer 2023/AB/695
Beslissing waartegen beroep Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel 06 juli 2023 23/77/A

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

vijfde kamer

arrest

ARBEIDSONGEVAL, BEROEPSZIEKTEN - arbeidsongeval
tegensprekelijk arrest
definitief

AXA BELGIUM NV, met zetel te 1000 BRUSSEL, Troonplein 1,
appellant,
vertegenwoordigd door mr. P. S., advocaat te 1000 BRUSSEL,

tegen

VAPH, met zetel te 1030 BRUSSEL, Koning Albert II laan 37,
geïntimeerde,
vertegenwoordigd door mr. B. R., advocaat te 3930 HAMONT-ACHEL,

*

*

*

I. De feiten

1.

Op 27 juni 1990 was de heer L. V. (° 1967) het slachtoffer van een ernstig arbeidsongeval (geslipt met de wagen; fractuurluxatie C6-C7).

Royale Belge NV (waarvan de naam inmiddels werd gewijzigd in AXA Belgium) (hierna AXA) was de arbeidsongevallenverzekeraar van de werkgever en erkende het arbeidsongeval.

Op 3 oktober 1994 ondertekende de heer L. V. de overeenkomst-vergoeding die AXA had opgesteld en ondertekend op 30 juni 1994. Daarin werd bepaald dat het arbeidsongeval een tijdelijke en een blijvende arbeidsongeschiktheid van 100% (consolidatie op 12 november 1991) en voor 40 % nood aan de hulp van derden als gevolg had.

Verder stond er in de overeenkomst ook vermeld:

“-3

De vergoedingen wegens tijdelijke arbeidsongeschiktheid, alsmede de kosten voor geneeskundige, heelkundige, farmaceutische- en verplegingszorgen en die voor prothesen en orthopedische toestellen, werden uitbetaald aan de getroffenene of aan hen die de kosten gedragen hebben.”

en

“-9.

*De getroffenene heeft ten laste van de verzekeraar recht op de vernieuwing en het onderhoud van de volgende prothesen en orthopedische toestellen, die hij/zij op het ogenblik van het afsluiten van deze overeenkomst nodig heeft :
Zal later bepaald worden.”*

Op 8 november 1995 heeft het Fonds voor Arbeidsongevallen (thans Fedris) de overeenkomst bekrachtigd.

2.

AXA verleende tegemoetkoming voor de volgende “prothesen en orthopedische toestellen”:

- Rolwagen Quickie
- 1 JAY MEDICAL kussen
- 1 NOTTINGHAM gaankader
- 2 ESKA matrassbeschermers
- 2 urinalen in plastic
- 6 handgrepen
- 1 douche rolstoel UNIDO
- Aanpassing wagen
- Matras als alternatief voor watermatras
- Hielbeschermers
- Antislipmat.

Met een brief van 10 juli 1992 had AXA aan de vakorganisatie van de heer L. V. geschreven dat zij hen voor wat betreft de aanpassing van de woning verwees naar het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (thans het VAPH).

VAPH- L. V.

3.

De heer L. V. werd door het VAPH erkend als persoon met een handicap.

In 2007 deed de heer L. V. een aanvraag voor hulpmiddelen bij het VAPH, namelijk een kokerlift en de aanpassing van de toiletruimte. Het VAPH verleende tegemoetkoming voor een kokerlift.

4.

In 2013 deed hij bij de VAPH een nieuwe aanvraag voor hulpmiddelen in zijn woning, op basis van het adviesrapport van 8 januari 2013 het MDT (multidisciplinair team).

5.

Op aanwijzen van het VAPH (brief van 29 mei 2013) richtte de heer L. V. op 16 juli 2013 zijn aanvraag tot tegemoetkoming eerst tot AXA.

AXA weigerde de aanvraag met een brief van 25 juli 2013:

“Wij verwijzen naar het hierboven vermeld ongeval.

In goede orde ontvingen wij uw brief van 16 juli 2013.

De kosten voor de verbouwing van de woning kunnen volgens de arbeidsongevallenwetgeving en de rechtspraak niet beschouwd worden als zijnde een prothese en worden bijgevolg niet ten laste genomen door de verzekeringsmaatschappij. Wij verlenen bijgevolg geen tussenkomst voor de volgende hulpmiddelen: onderrijdbaar werkvlak en gootsteen, de badkamer en de toiletruimte.”

6.

Het VAPH betaalde vervolgens voor hulpmiddelen in de periode 2013 tot 2015 en betaalde in 2015 tot 2024 ook voor het onderhoudscontract van de kokerlift.

VAPH – AXA

7.

Het VAPH zond in 2015, 2016, 2018 aangetekende brieven aan AXA waarin het VAPH verzocht om terugbetaling van de verleende tegemoetkomingen, op basis van de volgende argumentatie:

“Uit uw brief van 25/07/2013, gericht aan betrokkene, blijkt dat u deze tussenkomsten niet ten laste wil nemen omdat u van oordeel bent dat u als arbeidsongevallenverzekeraar geen woningaanpassingen ten taste dient te nemen.

Ons Agentschap is van oordeel de arbeidsongevallenwetgeving geen zo een bepaling bevat. De opsomming in artikel 35 van het Koninklijk Besluit van 21/12/1971 is ons inziens niet als limitatief te beschouwen.

We verwijzen hiervoor onder andere naar het arrest van het Arbeidshof van Gent, afdeling Brugge, dd. 09/10/2014, waarvan u een kopie als bijlage vindt.

Aangezien deze hulpmiddelen noodzakelijk zijn als gevolg van het gebeurde arbeidsongeval en te beschouwen zijn als prothese in de zin van de arbeidsongevallenwetgeving (Cass. 22 juni 2009) vallen deze ten laste van uw maatschappij.

Krachtens artikel 14 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen niet een Handicap (het Oprichtingsdecreet) waarin ons wettelijk subrogatierecht is opgenomen, vorderen wij voormeld bedrag terug van uw maatschappij.

Gelieve 7.274,08 euro te storten op volgend rekeningnummer: (...).”

8.

Met een dagvaarding van 2 oktober 2018 heeft het VAPH de zaak aanhangig gemaakt bij de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel.

De zaak werd weggelaten van de algemene rol op 6 december 2022 (artikel 730§2a Gerechtelijk Wetboek).

AXA stelde op 12 januari 2023 conclusies op waarna de zaak terug op de rol werd gezet.

II. Het bestreden vonnis

9.

VAPH vorderde voor de arbeidsrechtbank

“De NV AXA BELGIUM te veroordelen tot betaling van 11.183,05 euro meer de vergoedende interesten aan de wettelijke interestvoet vanaf de datum van uitbetaling, minstens de gemiddelde datum van de betalingen

De NV AXA BELGIUM te veroordelen tot de kosten, inbegrepen de dagvaardingskosten ten bedrage van 168,43 euro en de rechtsplegingsvergoeding ten bedrage van 1.540 euro

Het vonnis uitvoerbaar te verklaren bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal, zonder borgstelling en zonder kantonnement.”

10.

AXA vorderde voor de arbeidsrechtbank

“In hoofdde

voor recht te zeggen dat de vordering verjaard is

In ondergeschikte orde

De aanstelling van een deskundige te bevelen met als opdracht zich ter plaatse te begeven om na te gaan of de gevraagde woonaanpassingen werkelijk nodig zijn en niet enkel nuttig, comfortabel of ideaal en indien woonaanpassingen nodig zouden zijn dient de toegekende graad voor de hulp van een derde te worden gerevalueerd omdat het mogelijk is dat deze aanpassingen die op het moment van de bekrachtiging van de overeenkomst vergoeding niet werden toegekend een invloed hebben op de zelfredzaamheid van het slachtoffer”

11.

Met een vonnis van 06 juli 2023 (A.R. nr. : 23/77/A), heeft de arbeidsrechtbank als volgt beslist :

“De rechtbank beslist op tegenspraak.

De rechtbank verklaart de vordering van het VAPH ontvankelijk en gegrond.

De rechtbank veroordeelt verwerende partij tot betaling van 11.183,05 euro meer de vergoedende interesten aan de wettelijke interestvoet vanaf de datum van uitbetaling, en de gerechtelijke interesten.

De rechtbank veroordeelt verwerende partij tot de kosten door eisende partij begroot op 168,43 euro, de 20 euro bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de Juridische tweedelijnsbijstand en 1.540 euro rechtsplegingsvergoeding, doch door de rechtbank herleid tot 284,23 euro rechtsplegingsvergoeding.

De rechtbank verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal, zonder borgstelling en zonder kantonnement.”

III. De vorderingen in hoger beroep

12.

AXA stelde hoger beroep in en vordert:

Voor recht te zeggen dat de vordering verjaard is.

In subsidiaire orde, een deskundige aanstellen met als opdracht:

“in aanmerking genomen het feit dat prothesen en orthopedische toestellen kunst -en hulpmiddelen zijn die een valide persoon niet behoeft en die als gevolg van het ongeval nodig zijn om aangetaste of verzwakte lichaamsdelen te steunen of te vervangen dan wel het gebruik of de functies ervan te bevorderen, zal de deskundige, in concreto, moeten nagaan of deze prothesen werkelijk nodig zijn en niet enkel nuttig, comfortabel of ideaal. Hij zal ook moeten bepalen dat het om kunstmiddelen gaat die een valide persoon niet nodig heeft. In functie van de kunstmiddelen die zullen worden weerhouden, zal de deskundige de toegekende graad van hulp van een derde persoon opnieuw moeten evalueren, vermits deze aanpassingen een invloed kunnen hebben op de zelfredzaamheid van het slachtoffer.”

13.

Het VAPH vordert:

“Het beroep van appellante ontvankelijk doch ongegrond te verklaren;

*Het vonnis uit eerste aanleg te bevestigen en dienvolgens appellante te horen veroordelen tot betaling van het totaal van **12.812,18 euro**.*

Appellante tevens te horen veroordelen tot de interesten van het geding vanaf datum van uitbetaling, minstens de gemiddelde datum van de betalingen, alsook de kosten van het geding, inbegrepen de dagvaardingskosten ter waarde van 168,43 Euro en

rechtsplegingsvergoeding overeenkomstig art. 1022 Ger. W., geraamd op 1650 Euro, zo nodig te indexeren in de loop van het geding, en dit zowel in eerste aanleg als in beroep

Het te vellen vonnis uitvoerbaar te verklaren bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal, zonder borgstelling en zonder kantonnement.”

14.

Het VAPH stelde met zijn eerste conclusies incidenteel beroep in wat betreft de rechtsplegingsvergoeding toegekend door de eerste rechter. Hij breidde in hoger beroep zijn vordering uit met de onderhoudsfacturen voor de kokerlift in 2023 en 2024 en.

IV. De procedure voor het arbeidshof

15.

Het hof heeft kennis genomen van de procedurestukken, in het bijzonder :

- het bestreden vonnis
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen op de griffie van dit hof op 06 november 2023
- de door de partijen laatste neergelegde conclusies en stukken

De partijen hebben gepleit op de openbare zitting van 14 oktober 2024.

De zaak werd vervolgens in beraad genomen.

Het hof heeft toepassing gemaakt van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken.

16.

Het blijkt niet dat het vonnis werd betekend. Het hoger beroep is ontvankelijk. Het incidenteel beroep is eveneens ontvankelijk.

De in hoger beroep uitgebreide vordering van het VAPH tot de onderhoudsfacturen voor de kokerlift in 2023 en 2024 is ontvankelijk (artikel 807 Gerechtelijk Wetboek).

V. De beoordeling van het geschil door het arbeidshof

De wettelijke subrogatie van het VAPH in de rechten van de heer L. V. tegen de arbeidsongevallenverzekeraar AXA

17.

Artikel 14 van het VAPH-decreet ¹bepaalt:

---

¹ het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

“Een persoon met een handicap krijgt geen tegemoetkoming van het agentschap als hij krachtens andere wetten, decreten met uitzondering van het decreet houdende de organisatie van de zorgverzekering, ordonnanties of reglementaire bepalingen, of krachtens gemeen recht, voor dezelfde schade en op grond van dezelfde handicap al een schadeloosstelling heeft gekregen. De persoon met een handicap moet zijn aanspraak op deze schadeloosstelling doen gelden.

Als deze schadeloosstelling minder bedraagt dan de tegemoetkoming van het agentschap, dan past het agentschap het verschil bij. De Vlaamse Regering kan bepalen dat sommige delen van de schadeloosstelling niet of slechts gedeeltelijk in aanmerking worden genomen om het verschil bij te passen. De Vlaamse Regering houdt daarbij in het bijzonder rekening met de aard en de duur van de materiële of immateriële hulp- en dienstverlening aan de persoon met een handicap en kan daarvoor de voorwaarden vaststellen.

In afwachting van de daadwerkelijke schadeloosstelling krachtens andere wetten, decreten, ordonnanties of reglementaire bepalingen of krachtens gemeen recht, worden de tegemoetkomingen van het agentschap toegekend onder de door de Vlaamse Regering vastgestelde voorwaarden.

Het agentschap treedt, ten belope van het bedrag van de aan een persoon met een handicap uitgekeerde tegemoetkoming, in diens rechten en rechtsvorderingen tegen de derden die de schadeloosstelling, bedoeld in het derde lid, verschuldigd zijn.

De overeenkomst tussen de persoon met een handicap en de derde die de schadeloosstelling moet betalen, is niet tegenstelbaar aan het agentschap, behalve als het agentschap met de overeenkomst akkoord gaat. Daarbij speelt het geen enkele rol of de overeenkomst dateert van voor of na de tussenkomst van het agentschap. Evenmin heeft het feit dat de persoon met een handicap of de derde bij de overeenkomst te goeder trouw handelde, invloed op de geldigheid van de overeenkomst ten aanzien van het agentschap.”
(onderlijning door het arbeidshof).

18.

Op grond van deze wettelijke bepaling is het VAPH dus wettelijk gesubrogeerd in de rechten van de heer L. V. tegen de arbeidsongevallenverzekeraar (vgl. de artikelen 1949- 1251 betreffende de betaling met indeplaatsstelling van het Oud Burgerlijk Wetboek). Daarover bestaat als dusdanig ook geen betwisting tussen de partijen.

De verjaring van de vordering

19.

De vordering van het VAPH is onderworpen aan dezelfde verjaringstermijn als de eventuele vordering van de heer L. V. tegen AXA.

Zo bevestigde het Hof van Cassatie ook in zijn arrest met betrekking tot de wettelijke subrogatie overeenkomstig artikel 136 van de ZIV-wet ² :

“5. Krachtens artikel 136, § 2, vierde lid, ZIV-wet treedt de verzekeringsinstelling rechtens in de plaats van de rechthebbende tot beloop van de verleende prestaties, voor het geheel van de sommen die krachtens een Belgische wetgeving, een buitenlandse wetgeving of het gemeen recht verschuldigd zijn en die de schade voortvloeiend uit ziekte, letsels, functionele stoornissen of overlijden geheel of gedeeltelijk vergoeden.

6. De subrogatie in de rechten van de benadeelde heeft tot gevolg dat de indeplaatsgestelde de vordering van de benadeelde uitoefent met al haar kenmerken en toebehoren. Daaruit volgt tevens dat voor de indeplaatsgestelde de verjaringstermijn van de vordering tegen de aansprakelijke aanvangt op het ogenblik waarop zij voor de benadeelde begint te lopen.”. (Cass. 13.0008.N van 16 april 2018, www.juportal.be).

20.

De toepasselijke verjaringstermijn wordt bepaald in artikel 69, eerste lid van de Arbeidsongevallenwet: *“De rechtsvordering tot betaling van de vergoedingen verjaart na drie jaar.”.*

Wat betreft de stuiting van deze verjaring bepaalt artikel 70 Arbeidsongevallenwet: *“De verjaringen bepaald bij artikel 69 worden op de gewone wijzen geschorst of gestuit. Die verjaringen kunnen bovendien gestuit worden door een ter post aangetekende brief of door een rechtsvordering tot betaling wegens het arbeidsongeval, gesteund op een andere rechtsgrond of door een rechtsvordering tot vaststelling van afstamming.”.*

21.

De vordering van de heer L. V. tegen AXA tot de betaling van de prothesen en orthopedische toestellen die ingevolge het arbeidsongeval nodig zijn, is eveneens onderworpen aan de voormelde verjaringstermijn van drie jaar bepaald in artikel 69, eerste lid van de Arbeidsongevallenwet.

Zo bevestigde ook het Hof van Cassatie : *“Overwegende dat, luidens artikel 69, eerste lid, van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, de rechtsvordering tot betaling van de vergoedingen na drie jaar verjaart;*

Dat die bepaling, ongeacht zijn benaming of zijn wijze van toekenning, van toepassing is op alle vergoedingen die krachtens de voormelde wet of haar uitvoeringsbesluiten verschuldigd zijn door een verzekeraar of door het Fonds voor Arbeidsongevallen;”. (Cass. 12 december 2005, S.04.0166.F, www.juportal.be).

Over de voormelde regels bestaat als dusdanig geen betwisting tussen de partijen.

---

² wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, zoals gecoördineerd bij Koninklijk Besluit van 14 juli 1994

De aanvang van de verjaringstermijn van de vordering van de heer L. V. tegen AXA tot betaling van prothesen en orthopedische toestellen

22.

De partijen zijn het oneens over de aanvang van de verjaringstermijn.

Volgens AXA:

- *begint de verjaring van de vordering tot betaling van woonaanpassingen te lopen vanaf het ogenblik dat de behoefte zich opdringt; er anders over oordelen zou tot gevolg hebben dat de vordering voor woonaanpassingen niet verjaarbaar zou zijn.*
- *de behoefte was bekend op het ogenblik van de aanvraag door de vakorganisatie op 17 juni 1992, zodat de verjaring afliep op 17 juni 1995.*

23.

Volgens het VAPH begon de verjaringstermijn van 3 jaar pas te lopen vanaf de datum van de facturen en heeft hij deze tijdig gestuit met aangetekende brieven, en vervolgens de dagvaarding.

Het VAPH vordert geen terugbetaling voor de tegemoetkoming voor de liftkoker in 2007 en het onderhoud ervan op 4 juni 2015 omdat hij daarvoor de verjaring niet heeft gestuit.

24.

De vordering tegen AXA is geen vordering tot betaling van de vergoedingen voor de tijdelijke en de blijvende arbeidsongeschiktheid. Het betreft een vordering die gesteund is op de volgende wettelijke bepalingen:

- artikel 28 van de Arbeidsongevallenwet : “ *De getroffene heeft recht op de geneeskundige, heelkundige, farmaceutische en verplegingszorgen en, onder de voorwaarden bepaald door de Koning, op de prothesen en orthopedische toestellen die ingevolge het ongeval nodig zijn.*”

- artikel 35 van het KB van 21 december 1971 houdende uitvoering van sommige bepalingen van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971:

“Worden als prothese of orthopedisch toestel aangezien :

1° de eigenlijke prothese of het eigenlijke orthopedisch toestel;

2° alle functionele bijhorigheden;

3° het reservetoestel, naargelang van de aard van de letsels.

4° De volgende aanpassingen aan de woning :

- de traplift;

- de monolift.

Het slachtoffer heeft recht op prothesen of orthopedische toestellen waarvan de noodzakelijkheid erkend wordt op het ogenblik van de bekrachtiging van de overeenkomst tussen de partijen of van de beslissing bedoeld in artikel 24 van de wet of op elk ander ogenblik.”

(onderlijning door het arbeidshof).

25.

Het volgt logisch uit de voormelde wettelijk bepalingen (randnummer 24) dat de verjaringstermijn pas begon te lopen vanaf het ogenblik waarop de kosten werden gemaakt (vgl. in dezelfde zin Cass., 18 juni 2001, Nr. S.99.0184.F wat betreft de rechtsvordering die strekt tot betaling van de kosten voor dokter, chirurg en ziekenhuis als bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1°, a), van de wet van 3 juli 1967³, www.juportal.be).

26.

In dat verband kan ook worden verwezen naar de volgende overwegingen in het arrest van het Hof van Cassatie S.13.0067.F 14 december 2015:

“Het karakter van openbare orde van de Arbeidsongevallenwet, noch de voormelde bepalingen, noch de andere in het middel aangevoerde bepalingen, beletten dat de verzekeraar en de getroffene een onderscheiden overeenkomst over de door het ongeval vereiste prothesen en orthopedische toestellen sluiten nadat de datum van consolidatie werd bepaald en de jaarlijkse vergoeding werd berekend, en evenmin dat die overeenkomst door het Fonds wordt goedgekeurd of door de arbeidsrechtbank wordt beoordeeld, zelfs niet wanneer het verlies van arbeidsongeschiktheid van de getroffene geen wijzigingen ondergaat.

Het gezag van gewijsde van het vonnis dat uitspraak doet over de datum van consolidatie en over de jaarlijkse vergoeding belet dit al evenmin.

Het middel dat geheel uitgaat van de opvatting dat de partijen slechts een onderscheiden akkoord over die toestellen kunnen sluiten onder de in artikel 72, eerste lid, Arbeidsongevallenwet bepaalde voorwaarden voor de herziening van de vergoedingen, faalt naar recht.”

De heer L. V. kon tegenover AXA aanspraak maken op bepaalde door het ongeval vereiste prothesen en orthopedische toestellen die niet in de overeenkomst werden vermeld, voor zover voldaan was aan de wettelijke voorwaarden betreffende het recht op prothesen en orthopedische toestellen ten laste van de arbeidsongevallenverzekeraar.

27.

AXA legt geen kopie neer van de brief van de vakorganisatie van 17 juni 1992 waarnaar werd verwezen in haar brief van 10 juli 1992 en in haar conclusies, zodat niet eens blijkt of de heer

---

³ “Art. 3. Volgens de in artikel 1 bepaalde regelen :

1° heeft degene die getroffen is door een arbeidsongeval, een ongeval op de weg naar en van het werk of een beroepsziekte recht op :

a) een vergoeding van de kosten voor dokter, chirurg, apotheker, verpleging, prothese en orthopedie;...”

L. V. toen reeds een tegemoetkoming voor aanpassingen aan zijn woning had gevraagd en wat precies hij zou hebben gevraagd.

Hoe dan ook blijkt dat het VAPH factuurbedragen terugvordert voor aanpassingen aan de woning die dateren van 2013, 2014 en 2015 en onderhoudswerken aan de kokerlift vanaf 2016.

De heer L. V. woonde toen met zijn partner en twee kinderen in een eigen woning te Kortenen, waar ook de kokerlift werd geplaatst (p. 1 Adviesrapport multidisciplinair team van 8 januari 2013) . De overeenkomst-vergoeding van 1994 en de briefwisseling tussen AXA en de vakorganisatie van 1992 dateerden van meerdere jaren eerder en toen woonde de heer L. V. nog te Antwerpen en dus in een andere woning.

De verjaring begon te lopen vanaf het ogenblik dat de prothesen of orthopedische toestellen werden aangeschaft. Pas vanaf dat ogenblik kon het slachtoffer de terugbetaling vorderen. Daarvoor kan de datum van de factuurbedragen in aanmerking worden genomen. Het feit dat het slachtoffer van het arbeidsongeval reeds eerder nood zou hebben gehad aan deze hulpmiddelen, maar deze nog niet had aangeschaft, is dus niet relevant.

Het VAPH toont in zijn conclusies aan dat hij voor elk van de facturen de verjaring heeft gestuit met een aangetekende brief binnen de drie jaar na de factuurdatum en vervolgens werd de verjaring tijdig gestuit door een tweede aangetekende brief en de dagvaarding van 2 oktober 2018.

De kosten van prothesen of orthopedische toestellen die kunnen worden gevorderd van AXA

28.

De volgende bepalingen in voormeld artikel 35 van het KB van 21 december 1971 houdende uitvoering van sommige bepalingen van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 werden toegevoegd bij KB van 5 juni 2007:

“ 4° De volgende aanpassingen aan de woning :

- de traplift;*
- de monolift.”*

29.

Het arbeidshof sluit zich aan bij de volgende overwegingen van het Hof van Cassatie in zijn arrest van 9 oktober 2017 S.15.0133.N, betreffende deze wettelijke bepalingen en het hoger vermeld artikel 28 Arbeidsongevallenwet:

“2. Voor de toepassing van de voormelde bepalingen hebben prothesen en orthopedische toestellen de betekenis van kunst- en hulpmiddelen die een valide persoon niet behoeft en die als gevolg van het arbeidsongeval nodig zijn om aangetaste of verzwakte lichaamsdelen te steunen of te vervangen dan wel het gebruik of de functies ervan te bevorderen.

Aanpassingswerken aan de woning kunnen in bepaalde omstandigheden een hulpmiddel zijn dat nodig is om het gebruik of de functies van de aangetaste of verzwakte lichaamsdelen van het slachtoffer van een arbeidsongeval te bevorderen.

3. Uit de wetsgeschiedenis blijkt niet dat de wetgever aan de Koning de macht heeft verleend het recht van het slachtoffer op noodzakelijke prothesen of orthopedische toestellen in te perken, doch hem wel heeft opgedragen de toekennings-voorwaarden ervan te preciseren.

Artikel 35, eerste lid, 4°, van het Koninklijk Besluit van 21 december 1971 kan dan ook niet worden aangezien als een limitatieve lijst van de aanpassingswerken aan een woning die als een prothese of een orthopedisch toestel kunnen worden aangezien.

Het middel dat geheel van een andere rechtsopvatting uitgaat en op die grond aanvoert dat een automatische garagepoortopener niet als een prothese of orthopedisch toestel kan worden aangezien, faalt naar recht.”. (www.juportal.be).

30.

In zijn arrest van 22 juni 2009 bevestigde het Hof van Cassatie reeds dat

- Voor de toepassing van de voormelde bepalingen⁴ hebben prothesen en orthopedische toestellen de betekenis van kunst- en hulpmiddelen die een valide persoon niet behoeft en die als gevolg van het arbeidsongeval nodig zijn om aangetaste of verzwakte lichaamsdelen te steunen of te vervangen dan wel het gebruik of de functies ervan te bevorderen.

- De bouw van een aangepaste badkamer kan in bepaalde omstandigheden een hulpmiddel zijn dat nodig is om het gebruik of de functies van de aangetaste of verzwakte lichaamsdelen van het slachtoffer van een arbeidsongeval te bevorderen.

(Cass 22 juni 2009 S.08.0139.N, www.juportal.be).

31.

Door het arbeidsongeval is de heer L. V. permanent rolstoelgebonden en werd hij door AXA 100 % arbeidsongeschikt verklaard, met 40 % nood aan hulp van derden.

De aanpassingswerken aan de woning staan vermeld in de facturen en het VAPH toont met zijn stukken aan dat hij het wettelijk bepaalde refertebedrag voor tegemoetkoming door het VAPH heeft betaald. Hij vordert dit refertebedrag van AXA.

Deze aanpassingswerken kunnen beschouwd worden als hulpmiddelen die een valide persoon niet nodig heeft , maar die voor de heer L. V. ten gevolge van het arbeidsongeval

---

⁴ artikel 28 Arbeidsongevallenwet en artikel 35 van het KB van 21 december 1971, dit laatste voor de wijziging ervan bij KB van 5 juni 2007

noodzakelijk zijn om het gebruik of de functies van de aangetaste of verzwakte lichaamsdelen te bevorderen:

- in de keuken: onderrijdbaar werkvlak en onderrijdbare gootsteen
- in de badkamer: vlakke douche en onderrijdbare lavabo
- vergroten toiletruimte.

Er werd een uitgebreid adviesrapport opgesteld voor het VAPH door het MDT (multidisciplinair team), waaruit de noodzaak van deze aanpassingen op overtuigende wijze wordt besproken (stuk 6 AXA). Het MDT ("DMW CM Leuven") is samengesteld uit een medicus, een psycholoog-pedagoog, een sociaal assistent en een hulpmiddelendeskundige (p. 2). Er mag aangenomen worden dat zij vanuit hun functie de nood op deskundige en objectieve wijze hebben beoordeeld. Uit dit verslag blijkt ook dat de aanpassing van de toiletruimte weliswaar reeds werd gevraagd en goedgekeurd door het VAPH in 2007, maar toen nog niet werd uitgevoerd en dus ook niet vergoed werd door het VAPH.

AXA vermeldt ook niet concreet welke van de aanpassingen niet noodzakelijk zouden zijn.

Er zijn dan ook geen voldoende redenen om het advies van een deskundige in te winnen.

32.

Wat betreft de kosten voor het onderhoud van de kokerlift die het VAPH terugvordert. AXA betwist als dusdanig niet dat de kokerlift en het regelmatig onderhoud ervan noodzakelijk zijn voor de heer L. V., die rolstoelgebonden is. Bijgevolg heeft de heer L. V., overeenkomstig artikel 28 van de Arbeidsongevallenwet recht op de terugbetaling van de kostprijs van dit onderhoud. Het VAPH heeft deze kosten voorgeschoten en treedt bijgevolg in de plaats van de heer L. V.. Het feit dat de vordering betreffende de plaatsing van de kokerlift verjaard is, maakt niet dat de vorderingen voor het onderhoud nadien eveneens verjaard is.

33.

Wat betreft de vraag van AXA voor een deskundigenonderzoek met het oog op een eventuele herziening van de graad van de noodzaak aan hulp van derden: het recht op de vergoedingen voor de noodzaak aan hulp van derden op grond van de Arbeidsongevallenwetgeving behoort toe aan de heer L. V. en AXA betaalt deze vergoedingen in uitvoering van de overeenkomst-vergoeding die zij met hem heeft gesloten. Het VAPH is vreemd aan deze rechtsverhouding en de heer L. V. is geen partij in het geding tussen AXA en het VAPH. AXA toont niet aan hoe dergelijk deskundigenonderzoek enig nut kan hebben voor de oplossing van het geschil tussen AXA en het VAPH.

34.

Het VAPH kan de door hem betaalde *refertebedragen* verhalen op AXA, voor een totaal bedrag van 12.812,18 euro, zoals uitgebreid in hoger beroep, volgens het detail in zijn conclusies.

De rechtsplegingsvergoeding

35

De gewone rechtsplegingsvergoeding zoals begroot door het VAPH is verschuldigd (artikel 2 van het K.B. van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de artikelen 1 tot 13 van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van de advocaat). Inderdaad betreft het geen geschil met een sociaal verzekerde als bepaald in artikel 1017, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek en is bijgevolg het verlaagde tarief van de rechtsplegingsvergoeding (artikel 4 van het K.B. van 26 oktober 2007) niet van toepassing.

VI. De beslissing van het arbeidshof

Het hof verklaart het hoger beroep van AXA Belgium ontvankelijk maar ongegrond.
Het hof verklaart het beperkt incidenteel beroep van het VAPH ontvankelijk en gegrond.

Het hof hervormt het vonnis.

Het hof verklaart de vordering van het VAPH, zoals uitgebreid in conclusies, ontvankelijk en gegrond.

Het hof veroordeelt AXA Belgium om aan het VAPH 12.812,18 euro te betalen, verhoogd met de wettelijke en de gerechtelijke interest vanaf datum van de betalingen door het VAPH.

Het hof veroordeelt AXA Belgium om aan het VAPH de kosten van het geding in eerste aanleg en in hoger beroep te betalen, tot nu begroot als volgt:

- de dagvaardingskosten gelijk aan 168,43 euro
- de rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg, begroot op 1.650 euro
- de rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep, begroot op 1.650 euro
-

Het hof legt de bijdrage van 24 euro voor het fonds voor juridische tweedelijnsbijstand in hoger beroep ten laste van AXA Belgium.

Dit arrest wordt gewezen en ondertekend door :

C. C., kamervoorzitter,
E. M., raadsheer in sociale zaken, werkgever,
B. E., raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
Bijgestaan door I. D., griffier

De heer E. M., raadsheer in sociale zaken, werkgever, die bij de debatten aanwezig was en aan de beraadslaging heeft deelgenomen, verkeert in de onmogelijkheid om het arrest te ondertekenen. Overeenkomstig artikel 785 Gerechtelijk Wetboek wordt het arrest ondertekend door mevrouw C. C., kamervoorzitter, en de heer B. E., raadsheer in sociale zaken, als werknemer-arbeider.

en uitgesproken op de openbare zitting van 9 december 2024 van de 5e kamer waar aanwezig waren :

C. C., kamervoorzitter,
I. D., griffier